

Naalakkersuisut fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tiltræder Forslag til Lov om ændring af færdselslov for Grønland (Etablering af synsordning i Grønland)

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked, Boliger, Infrastruktur og Yderdistrikter)

Begrundelse

Formålet med bilsyn er at sikre, at køretøjerne er i forsvarlig stand således, at de ikke udgør en færdselssikkerhedsmæssig risiko.

Baggrund

Før år 2000 kom det daværende Statens Bilinspektion med mellemrum til Grønland og foretog vejsidesyn. Statens Bilinspektion foretog sit sidste syn i Grønland i 1999. Statens Bilinspektion blev privatiseret 2005 således, at bilinspektion nu bliver varetaget af private virksomheder. Det betyder, at staten ikke længere har kompetencerne til at foretage bilsyn i Grønland.

Naalakkersuisut har siden været i dialog med Transportministeriet om indførelse af periodiske bilsyn. I 2012 blev et forslag om periodisk bilsyn baseret på den danske model sendt i offentlig høring. Forslaget blev trukket, da høringssvarene viste, at der ville være problemer med habilitet ved forslaget. Herefter var det ansvarlige departement (nu Departementet for Boliger, Infrastruktur og Yderdistrikter) i sporadisk dialog med Transportministeriet om problemstillingen.

I 2018 udarbejdede Transportministeriet efter dialog med Departementet for Kommuner, Bygder, Yderdistrikter, Infrastruktur og Boliger en handlingsplan for færdselsområdet, som blandt andet omfattede bilsyn. Som opfølgning på handlingsplanen blev der i 2000 nedsat et kontaktudvalg for revision af færdselslovgivningen, hvor bilsyn var et af hovedemnerne.

Kontaktudvalget udarbejdede herefter modeller for indførelse af bilsyn uden at finde en model, som både var acceptabel for Departementet for Boliger, Infrastruktur og Yderdistrikter og for Transportministeriet. Transportministeriets holdning var, at udgangspunktet skulle være den danske model, og at Staten ikke skulle have udgifter til en opgave i Grønland, hvor staten ikke har udgifter i Danmark. Naalakkersuisoq for infrastruktur ønskede en model, hvor udgiften for bilejere i Grønland ikke oversteg niveauet for bilejere i Danmark.

På det grundlag arbejdede udvalget primært med modeller, hvor bilsyn skulle varetages af grønlandske bilsynsvirksomheder eller af eksisterende værksteder.

Udpegning af eksisterende værksteder som bilsynsvirksomheder ville give habilitetsproblemer ved, at reparationer skulle udføres af samme virksomhed, som udstedte et pålæg om reparation. Da Transportministeriet ønskede at begrænse tilsynet af virksomhederne af økonomiske årsager, ville der samtidig ikke være sikkerhed for fagligt forsvarlige syn.

Det vil være en udfordring af holde omkostningerne på niveau med det danske på grund af transportomkostninger og manglende konkurrence. Ved en brugerbetalt model ville det medføre markant højere priser på bilsyn i Grønland end niveauet for Danmark.

I januar 2025 indgik transportministeren og naalakkersuisoq for boliger og infrastruktur en aftale om en model for bilsyn, som omfattede vejsidesyn udført af Færdselsstyrelsen og finansieret af den danske stat. Dette forslag implementerer denne model.

De eksisterende bestemmelser bemyndiger kun politiet til at foretage vejsidesyn. For at Færdselsstyrelsen kan foretage vejsidesyn uden politiets deltagelse, er det derfor nødvendigt med en ændring af Færdselslov for Grønland.

Indholdet i forslaget

Forslaget fastsætter, at Færdselsstyrelsen er bemyndiget til at foretage vejsidesyn samt at transportministeren kan fastsætte nærmere regler, om hvordan det skal foregå.

Bilsynet skal tage udgangspunkt i kravene til køretøjerne, som de er beskrevet i *Bekendtgørelse om køretøjers indretning og udstyr i Grønland*. Bortset fra enkelte tilføjelser er denne bekendtgørelsen ikke blevet revideret siden 1979. Køretøjers indretning har ændret siden 1979 blandt andet på baggrund af kravene i EU og USA, hvorfra køretøjer importeres til Grønland. Der foregår derfor samtidigt et arbejde med at revidere *Bekendtgørelse om køretøjers indretning og udstyr i Grønland*.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Myndigheder kan forvente udgifter til reparationer i det omfang myndigheden har køretøjer, som ikke opfylder kravene i *Bekendtgørelse om køretøjers indretning og udstyr i Grønland*. Derudover forventes ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for Selvstyret eller kommunerne.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Forslaget forventes at give omsætning til værksteder, som skal reparere køretøjer, som ikke opfylder kravene i *Bekendtgørelse om køretøjers indretning og udstyr i Grønland*.

Virksomheder kan forvente udgifter til reparationer, i det omfang virksomheden har køretøjer, som ikke opfylder kravene i *Bekendtgørelse om køretøjers indretning og udstyr i Grønland*.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Borgere kan forvente udgifter til reparationer, i det omfang borgeren har køretøjer, som ikke opfylder kravene i *Bekendtgørelse om køretøjers indretning og udstyr i Grønland*.

Forslaget vil ikke få økonomiske eller administrative konsekvenser for bilejere med lovlige køretøjer.

Ligebehandlingsmæssige konsekvenser

Det forventes, at der alene vil blive foretaget bilsyn i større byer. Dermed gøres der forskel på bilejere af køretøjer i større og mindre bosteder. Det anses for sagligt, da formålet med syn er færdselssikkerhed, og risikoen ved køretøjer er størst ved de højere hastigheder og mere kompliceret trafikbillede, som eksisterer i større byer.

Høring

Transportministeriet har stået for høringsprocessen. Forslaget har været offentliggjort på statens høringsportal samt på Naalakkersuisuts høringsportal, samt tilsendt relevante grønlandske myndigheder og Grønlands Erhverv. Forslaget har været i høring 14. november 2025 til 12. december 2025.

Bilag

1. Resumé
2. Udkast til Forslag til Lov om ændring af færdselslov for Grønland (bilsyn)
3. Høringsnotat